QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

Magistrat Dr. Monica Vella LL.D., M. Jur.

Il-Pulizija
(Spettur Ryan Vella)

vs

Joseph Galea

Kawza Numru: 8838/2023

Illum, 11 t'April 2025

Il-Qorti;

Rat l-akkuza migjuba kontra:

Joseph Galea ta' 74 sena iben John Mary Galea u Maria nee Chetcuti imwieled San Pawl il-Bahar nhar it-3 ta' April 1948 u residenti ġewwa No 56, Joehel, Triq l-Antinni, Mosta u detentur tal-karta ta' l-identita bin-numru 349448M,

Akkużat talli f'dawn il-Gzejjer u cioe nhar is-17 ta' Settembru 2022 ghall-habta ta' l-10:15hrs kif ukoll fil-granet u xhur ta' qabel ġewwa l-fond bin-numru 81, Triq il-Mithna l-Qadima, Mosta:

1. Minghajr il-hsieb li tisraq jew li taghmel il-hsara kontra l-ligi iżda biss biex tezercita jedd li tippretendi li ghandek, gieghelt bl-awtorita’ tieghek innifsek lil Matthew Spiteri u lil Dylan Abela jhallas dejn jew jesegwixxu obbligazzjoni tkun li tkun jew fixkilt lil Matthew Spiteri u lil Dylan Abela fil-pussess ta’ hwejjighom b’xi mod iehor kontra l-ligi jew indahlt fi hwejjeg haddiehor.

2. U iktar talli fl-istess data, hin u fil-granet u xhur ta’ qabel gibt ruhek b’mod li tajt fastidju lil Matthew Spiteri u lil Dylan Abela, meta kont taf jew messek kont taf li dan l-agir kien ta’ fastidju ghall-imsemmija persuni.

Il-Qorti giet mitluba li f’kaz ta’ htija tikkundanna lill-hati ghall-hlas ta’ danni kemm materjali kif ukoll danni mhux materjali.

Il-Qorti giet mitluba li f’kaz ta’ htija tikkundanna lill-hati ghall-hlas ta’ spejjez marbuta mal-hatra ta’ esperti jew periti fil-proceduri.[1]

Hadet nota li din il-kawza hija konnessa mal-kawza Il-Pulizija vs Dylan Abela u Matthew Spiteri fil-lista tal-lum u li l-provi kollha li ngabu waqt il-proceduri japplikaw fiz-zewg kawzi.

Rat l-atti kollha tal-kawza.
Semghet ix-xhieda.
Rat id-dokumenti u provi kollha prodotti.
Semghet is-sottmissjonijiet tal-partijiet.
Rat illi l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza.

[1] Folioio 1 tal-process.

Ikkunsidrat:
Il-Fatti fil-Qosor.

Dan il-kaz jirrigwarda allegazzjoni ta' disgwid bejn girien ossija Dylan Abela u Matthew Spiteri kontra Joseph Galea u vice-versa li allegatament sehh fis-17 ta' Settembru 2022 gewwa l-Mosta kif ukoll fil-granet u x-xhur ta' qabel. Jidher mill-kwerela ezebita li d-disgwid huwa fuq propjeta' numru 81, Triq il-Mithna l-Qadima, Mosta.[2] Il-partijiet qed jallegaw ukoll li qed jaghtu fastidju lil xulxin u cioe l-imputat f'din il-kawza qieghed ukoll akkuzat li ta fastidju lill-kwerelanti.

Provi
Xehdet **PC 2031 Susan Muscat** fejn spjegat dak li gie irrapurtat lilha minn certa Joseph Galea nhar is-17 ta' Settembru 2022. Qalet ukoll li fid-29 ta' Settembru 2022 hija kellmet ukoll lil Dylan Abela u Matthew Spiteri fuq il-kaz.[3]

Gie ezebit **kuntratt ta' akkwist ta' proprjeta** minn Dylan Abela u Matthew Spiteri redatt minn-Nutar Dottor David Joseph Borg li jgib id-data 21 ta' Jannar 2022[4] fejn il-propjetajiet numru 83 u 81, fi Triq il-Qadima, l-Mosta huma t-tnejn imsemmijin.[5]

Gie ezebit kuntratt iehor datat 24 ta' Frar 2022 redatt ukoll minn Nutar Dottor David Joseph Borg bejn Dylan Abela u Matthew Spiteri u Anna

[2] Kwerela a Folio 22 tal-process.

[3] L-affidavit a Folio 10 tal-process qed jigi skartat ghax ma hemmx il-lok indikat kif ser jinghad aktar 'l isfel.

[4] Folio 24 tal-process.

[5] Folio 35 tal-process.

Rita Caruana fejn dawn xtraw il-kamra numru 81, Triq il-Mithna il-Qadima, Mosta.[6]

Gie esebit ritratt a folio 67 fejn jidher Joseph Galea wara l-bieb ma' persuna ohra li qed jaghmlu xi haga. Gie esebit ukoll estratt b'dettalji ta' kawza bejn Spiteri Matthew et vs Galea Joseph li qed tinstema' quddiem l-Onorevoli Imhallef Anna Felice[7].

Hadet nota wkoll li jidher illi hemm kawza istitwita fl-ismijiet Joseph Galea vs Dylan Abela u Matthew Spiteri (Rikors Nru. 341/2023) quddiem l-Onorevoli Imhallef Miriam Hayman.[8]

Xehed **Dylan Abela** nhar it-3 ta' Mejju 2024 li wara li gie debitament imwissi skond il-ligi ghazel li jixhed. Jghid li Joseph Galea ghamel katnazzi mal-bieb tal-propjeta' taghhom.[9] Jghid li huma xtraw il-propjeta' 81, Triq il-Mithna l-Qadima, Mosta. Jghid li l-propjetarja Anita Caruana taghthom l-unika cwievet li kellha li jaghti ghal dan il-bieb li kien bil-katnazz. Marru u bdew jaghmlu certa xogholijiet mal-haddiema taghhom. Jum fost l-ohrajn cemplilhom wiehed mill-haddiema u qalilhom li Joseph Galea mar jghajjat maghhom. Jghid li huma ma kinux joqghodu hemm u wara xi jiem marru fl-imsemmija propjeta' bin-numru 81 u sabu katnazz iehor. Huma marru jaghmlu rapport lill-pulizija. Jghid li Joseph Galea ammetta li l-katnazz ghamlu hu. Jghid li baghtulu ittra legali biex ma jkomplix b'dan l-agir u jieqaf jaghtihom fastidju. Jghid li ghamlu CCTV u wara xorta s-Sur Galea

[6] Folio 49 tal-process.

[7] Folio 68 tal-process. Din il-kawza giet intavolata fil- 11 ta' Awwissu 2022 jigifieri **qabel** is- 17 ta' Settembru 2022 li hija id-data li tat lok ghal dawn il-proceduri.

[8] Folio 66 tal-process. Minn numru tar-referenza jidher li din il-kawza infethet fl- 2023 jigifieri **wara** li sar r-rapport fuq din il-vertenza ossija 17 ta' Settembru 2022.

[9] Folio 56 tal-process.

ghamel katnazz iehor fuq il-katnazz taghhom. Kienu regghu marru l-ghassa u u ghamlu rapport. Jghid li huma kellhom il-permess ghax-xogholijiet pero’ kien hemm oggezzjoni mis-Sur Galea. Huma talbu lill-perit taghhom biex jaghmel kuntatt mas-Sur Galea biex imur jaghmel rapport fuq il-propjeta’ tieghu biex jezamina jekk kellux xi hsarat qabel ma kien ser jibda ix-xoghol izda hu ha l-ligi b’idejh u ghamel il-katnazz tieghu. Jghid li wara l-kwerela taghhom huwa ghamel kwerela ukoll.[10] Jghid li l-filmati fil-pen drive nizzilhom hu mis-CCTV tal-propjeta’ taghhom. Jghid li fis-17 ta’ Settembru 2022 twahhal il-katnazz.

Kontro-ezaminat jghid li ma jidhirlux li Galea kellu xi dritt legali fuq il-kamra. Jghid li kellu dizgwid mas-sid precedenti, mas-sid ta’ qabel u dan fuq in-numru 79 u mhux fuq il-propjeta’ taghhom. Hu jaghti deskrizzjoni ta’ x’kien hemm fil-kuntratt precedenti qabel l-akkwist taghhom. Ma jezistix l-ebda kuntratt li din il-kamra tappartjeni lil Galea. Jghid li c-cavetta li tawh kienet tiffitja gol-katnazz li kien hemm. B’dik ic-cavetta dahlu diversi drabi biha u diversi nies.   Jghid li Galea wahhal katnazz fuq il-katnazz taghhom.

Ri-ezaminat jghid li fil-kamra kien hemm hafna imbarazz u haxix hazin. Din il-kamra kienet abbandunata. Jghid li l-giebja li hemm fiha tista’ tidhol minnha kemm mill-propjeta’ numru 81 kif ukoll mill-proprjeta numru 83.

Kontro-ezaminat jghid li l-kamra hija bla saqaf, bitha. Kienet waqghet fi zmien il-gwerra . Kien hemm hafna haxix hazin, qisu ma dahal hadd. Jikkonferma li ghalih il-kamra kienet abbandunata. Ma jaqbilx li l-katnazz kien tas-Sur Galea. Jghid li l-katnazz kien tas-sid originali u

---

[10] Folio. 58 tal-process.

huma inaghataw ic-cavetta u huma dejjem uzaw ic-cavetta li inghatatilhom.[11]

Xehed **Matthew Spiteri** nhar it-3 ta' Mejju 2024 fejn ikkonferma il-verzjoni ta' Dylan Abela.[12]

Ikkunsidrat:

Fuq il-materja ta' *ragion fattasi,* ossija l-artikolu 85 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, l-Kodici Kriminali jghid is-segwenti:

FUQ L-UŻU KONTRA L-LIĠI MILL-PRIVAT TAS-SETGĦAT TAL-AWTORITÀ PUBBLIKA.

85.(1) Kull min, bla ħsieb li jisraq jew li jagħmel ħsara kontral-liġi, iżda biss biex jeżerċita jedd li jippretendi li għandu, iġiegħel, bl-awtorità tiegħu nnifsu, lil xi ħadd iħallas dejn, jew jesegwixxi obbligazzjoni, tkun li tkun, jew ifixkel lil xi ħadd fil-pussess ta' ħwejġu, jew iħott bini, jew jikser il-mixi tal-ilma jew jieħu l-ilma għalih, jew b'xi mod ieħor, kontra l-liġi, jindaħal fi ħwejjeġ ħaddieħor, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena ta' priġunerija minn xahar sa tliet xhur:

Iżda, il-qorti tista', fid-diskrezzjoni tagħha, minnflok il-piena hawn fuq imsemmija, tagħti l-piena tal-multa:

[11] Folio. 66 tal-process. Il-*parte civile* ezebit diversi dokument dwar il-provenjenza tat-titolu a Folio. 68 sa 133 tal-process. Dawn ukoll mhux originali jew vera kopja u ghalhekk jistghu jigu ikkonsidrati biss fl-isfont tax-xhieda ta' Spiteri u Abela.

[12] Folio. 70 tal-process.

Iżda wkoll l-akkużat jista’ jiddefendi ruħu billi jagħti prova li tali azzjoni kienet magħmula bħala miżura temporanja meħtieġa mill-bżonn attwali tad-difiża leġittima ta’ wieħed innifsu jew ta’ ħaddieħor:

Iżda f’każijiet ta’ żgumbramenti arbitrarji jew sfurzati ta’okkupant mill-proprjetà li huwa jokkupa bħala r-residenza primarja tiegħu, inkluż kwalunkwe dħul mhux permess fil-proprjetà, it-tneħħija ta’ għamara, apparat domestiku jew affarijiet personali mill-proprjetà, jew is-sospensjoni jew interruzzjoni ta’ servizzi tad-dawl utal-ilma, b’kull mod, inkluża l-istallazzjoni ta’ apparati li jippermettu lis-sid jissospendi l-provvista diretta tas-servizzi tad-dawl u tal-ilma lill-proprjetà, il-multa ma għandhiex tkun inqas minn elf u ħames mitteuro (€1,500) u mhux aktar minn erbat elef euro (€4,000).

(2) Id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 377(5) japplikaw f’kull każ ta’ sejbien ta’ ħtija taħt is-subartikolu (1) u meta l-għemil tal-ħati jkun irriżulta filli persuna oħra tbati spoll il-qorti għandha tapplika d-dispożizzjonijiet ta’ dak is-subartikolu sabiex tassigura li l-persuna li batiet l-ispoll titqiegħed għal kollox fl-istat ta’ qabel ma batiet l-ispoll.

Ikkunsidrat:

Il-Ligi u Gurisprudenza Applikabbli

Din l-offiza giet ikklassifikata mil-legislatur taht delitti kontra l-Amministrazzjoni tal-Gustizzja u Amministrazzjonijiet ohra.

Il-Professur Sir Anthony Mamo fin-**Notes on Criminal Law** fit-tieni volum tieghu qies dawn l-offizi bhala s-segwenti:

‘These crimes attack the State but indirectly, in as much as, without being actuated by motives hostile to the Government, they proceed

from other causes, often of a private character and affect those social institutions on and by which the machinery of the Government rests and moves: those institutions, that is to say, which provide the means of guaranteeing to every member of the community the integrity of his rights and those benefits which derive from the state of civil society.'

Fi kliem il-gurista Carrara "La ragion fattasi e' il delitto di chiunque credendo di aver un diritto sopra cosa nell'altrui possesso, o sopra altro individuo lo esercita malgrado la opposizione vera o presunta di questo, pel fine di sostituire la sua forza privata all'autorita pubblica, senza per altro eccedere in violazioni speciali di altri diritti."

Bl-introduzzjoni ta' dan l-artikolu, l-ghan ahhari tal-legislatur kien li jipprotegi l-istatus quo kontra min jiehu l-ligi b'idejh, indipendentement minn jekk l-aggressur jew il-vittma jkollux dritt jew le. Huwa artikolu intiz biex jistabilixxi l-ordni pubbliku u biex ma jhallix lill-individwu privat jezercita setgha li fl-ahhar mill-ahhar tispetta lill-awtorita' pubblika. Huwa ghalhekk li l-istess artikolu jinstab fil-parti tal-Kodici Kriminali relatata ma' delitti kontra l-Amministrazzjoni tal-Gustizzja u Amministrazzjonijiet Pubblici ohra.

Fil-kawza il-**Pulizija vs Salvatore Farrugia** deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar l-14 ta' Dicembru 1957 mill-mibki Onorevoli Imhallef William Harding inghad:

'L-elementi kostituttiv tar-reat ta' ezercizju arbitrarju ta' pretensjonijiet (ragio fattasi) huma erbgha u cjoe'

1. ***Att estern li jispolja lil haddiehor minn haga li jkun qieghed igawdi u li jkun ezegwa kontra l-oppozizzjoni espresa jew prezunta, ta' xi hadd iehor;***
2. ***Il-kredenza li l-att qieghed isir b' esercizzju ta' dritt;***

3. ***Il-koxjenza fl-agent li hu qieghed jaghmel 'di private braccio' dak li jmissu jsir per mezz tal-awtorita' pubblika;***
4. ***Nuqqas ta' titolu, li jirrendi il-fatt aktar gravi.'***

Ikompli jghid il-Harding fl-istess sentenza:

'*Ir-rekwiziti tieghu ma jmorrux aktar l-hemm minn dawk fuq indikati; pero' hu fatt li min jaghmel att li bih ikun qieghed jiehu l-ligi f' idejh, b' daqshekk ikun qieghed juzurpa f' sens generali funzjoni li tmiss biss lill-awtorita' gudizzjarja.'*[13]

Illi fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija Vs Godfrey Casha** deciza fit-12 ta' Marzu, 2019, mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Onor. Imhallef Dr. Consuelo Scerri Herrera LL.D.), dik il-Qorti ghamlet referenza ghas-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Anthony Micallef**, fejn il-Qorti tal-Appell Kriminali kienet ikkummentat hekk fuq il-portata ta' dan l-artikolu:

"Apparti li l-azzjoni kriminali u l-azzjoni ċivili jitmexxew indipendentement minn xulxin (Artikolu 6, Kap. 9), ir-reat ipotizzat fl-imputazzjoni huwa dak ta' delitt kontra l-amministrazzjoni tal-ġustizzja, u aktar preċiżament id-delitt ta' l-użu kontra l-liġi mill-privat tas-setgħat ta' l-awtorita` pubblika. L-Artikolu 85 tal-Kodiċi Kriminali hu intiż mhux biex jipproteġi l-proprjeta`, mobbli jew immobbli, ta' dak li jkun - għal tali protezzjoni hemm l-azzjoni ċivili - iżda biex jipprevjeni l-użurpazzjoni mill-privat tas-setgħat ta' l-awtorita` pubblika. Isegwi għalhekk li, indipendentement mill-protezzjoni mogħtija permezz ta' l-

[13] Ara ukoll **Il-Pulizija vs Consiglio Abela** (App. Nru. 249/2020) deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali per Onorevoli Imhallef Aaron M. Bugeja nhar id-29 ta' April 2021; **Il-Pulizija vs Jane D' Alfonso** (App. Nru. 30/2014) deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali per Onorevoli Imhallef Edwina Grima nhar l-20 ta' Marzu 2019; **Il-Pulizija vs Kisinchand Mohnani** (App. Nru. 121/2017) deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-30 ta' Ottubru 2019 per Onorevoli Imhallef Edwina Grima.

azzjoni jew azzjonijiet ċivili, jekk jirriżulta bħala fatt li kien hemm l-użurpazzjoni ravviżata fl-imsemmi Artikolu 85, il-Qrati ta' Ġustizzja Kriminali għandhom jaġixxu tempestivament biex jirristabilixxu l-ordni pubblika permezz tas-sanzjoni penali. Il-Qrati ta' Gustizzja Kriminali għandhom addirittura s-seta' li jiddeterminaw kwistjonijiet ċivili inċidentali għar-risoluzzjoni tal-vertenza penali."[14]

Il-gurista Carrara li hafna drabi jigi citat bhala l-pedament awtorevoli ta' dawn l-erba' elementi ta' raġion fattasi jispjega dan l-element bhala "un atto esterno che spogli altri di un bene che gode ..." Ikompli jghid li "Chi e' nell' attuale godimento di un bene e continua a goderne a dispetto di chi non voglia, non delinque; perchè la legge protegge lo status quo, il quale non può variarsi tranne per consenso degl' interessati, o per decreto dell'autorità giudiciale."[15]

Gie ritenut illi : "Element importanti kostituttiv ta' dar-reat hu dak intenzjonali fis-sens li l-agir ta' dak li jkun irid ikun maghmul bil-hsieb li hu qed jezercita dritt li jahseb li ghandu ghad-distinzjoni mir-reati ta' serq jew danni volontarji fuq proprjeta' ta' haddiehor per ezempju . Ghalhekk hemm bzonn li issir indagni fuq il-movent li jkun wassal lill-persuna li ikkommettiet dar-reat biex taghmel dak li ghamlet. L-element materjali invece jikkonsisti filli wiehed jippriva persuna ohra minn xi dritt fuq haga li ghandu id-dgawdija taghha." Il-Qorti tal-Appell kompliet illi "Fuq kollox: Dawn l-elementi gew riportati f'sentenzi ohra fosthom Il-Pulizija vs Emanuel Muscat et, deciza fit-30 ta' Settembru 1996 mill-Qorti tal-Appell Kriminali: "L-Artikolu 85 huwa intiz biex dak li jkun ma jiehux il-ligi b'idejh, u ghalhekk l-iskop wara din id-

[14] Deciza fl-14 ta' Ottubru 1944 u riportata f'Vol. XXXII.iv.768

[15] Il Codice Penale per il Regno d'Italia Interpretato ecc., Torino, 1895, Vol. VI,

disposizzjoni – bhad-disposizzjonijiet filkamp civili dwar l-actio spolii – huwa li tipprotegi l-istatus quo."

"L-element intenzjonali huwa importanti ferm ghaliex huwa dak li jikkwalifika dan ir-reat minn reati ohra. Fil-fatt hu ben risaput – u dan johrog anke mill-istess definizzjoni tar-reat in dizamina – li l-istess att materjali jista' jaghti lok ghar-reat ta' ragion fattasi jew ghal reati ohra (hsara volontarja, serq), u jekk ikunx hemm dan ir-reat ta' ragion fattasi jew xi reat iehor ikun jiddependi mill-intenzjoni tal-agent. Hu rrelevanti jekk din l-intenzjoni tikkwalifikax bhala intenzjoni specifika jew intenzjoni generika. Fil-fatt fis-sentenzi fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Eileen Said** u **Il-Pulizija vs Vincent Cortis**, il-Qorti tal-Appell Kriminali kompliet telabora li "element kostituttiv ta' dan ir-reat hu dak intenzjonali fis-sens li l-agir ta' dak li jkun irid ikun maghmul bil-hsieb li hu qed jezercita dritt li jahseb li ghandu ghad-distinzjoni mir-reati ta' serq jew danni volontarji fuq proprjeta' ta' haddiehor, per ezempju. Ghalhekk hemm bzonn li ssir indagini fuq il-movent li jkun wassal lill-persuna li kkommettiet dan ir-reat biex taghmel dak li ghamlet. L-element materjali invece jikkonsisti filli wiehed jippriva persuna ohra minn xi dritt fuq haga li ghandu it-tgawdija taghha." F'dan is-sens wkoll is-sentenza **Il-Pulizija vs Mario Lungaro**, deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-18 ta' Novembru 1996.

Illi dawn il-principji gew abbraccjati wkoll sa ricentament mill-Qorti tal-Appell fil-kawza **The Police vs Deidre Nyasa Rolfe Hornloyd Strickland,**[16] fejn dik il-Qorti rriteniet illi: "In fact the elements of this crime were elaborated by Mr. Justice William Harding in the case Il-Pulizija vs. Giuseppe Bonavia et (App.Krim. 14.10.1944 , Vol.XXXII - IV , p.768) as well as other more recent judgments such as the one

[16] Deciza fl-10 ta' Dicembru 2020

delivered by Mr. Justice Lawrence Quintano in **Il-Pulizija vs Anthony Zahra**, on the 20th June 2014 as based on the views of Carrara.

Thus the elements of ragion fattasi are :- a) att estern li jimpedixxi persuna oħra minn dritt li hija tgawdi, u li jkun sar bid-dissens espliċitu jew impliċitu ta' dik il-persuna; b) l-imputat irid jemmen li qed jaġixxi bi dritt; c) ix-xjenza tal-imputat li qed jieħu b'idejh dak li suppost jieħu tramite l-proċess legali; d) li l-att ma jinkwadrax ruħu f'reat aktar gravi;

While this exposition of the elements of this crime reflects the writings of Carrara, Maltese Courts have also adopted the interpretation propounded by other authors who commented on the defunct Borbonic Code. Thus they came to accept that the crime of ragion fattasi is not based on the mere disturbance of a right of possession over a thing – whatever form that right may take. In order for this crime to subsist, it must be proven, beyond a reasonable doubt, that the person allegedly falling victim of this crime (passive subject) had a form of right of possession over the thing in question.

Thus according to Maltese case law the detention on mere tolerance of a house by a spouse was held to be sufficient for a ragion fattasi conviction in case where the other spouse decided to change the lock of the front door (on the same day when a Court declared their marriage null and void). The Court held that the spouse who changed the lock disturbed the right of the other spouse who was holding the tenement on mere tolerance and therefore was guilty of ragion fattasi. The reasoning was that the spouse who changed the lock was, by his or her unilateral act, arbitrarily and abusively changing the status quo relating to the possession of the thing as prevailing between the parties at that moment in time. This status quo should not have been disturbed unilaterally by the active subject but should have only been changed by the competent judicial authorities following the appropriate legal action being

instituted by the party feeling aggrieved due to the (continued) possession of the other spouse.

In the case **Il-Pulizija vs. Joseph Bongailas**, decided by the Court of Criminal Appeal on the 22nd October 2001 wherein it was stated that: "Mela dan l-Artikolu 85 tal-Kodici Kriminali, bl-ewwel rekwizit tieghu, kjarament iqis bhal agir kriminali kull att ta' xi hadd li jfixkel lil xi haddiehor fil-pussess ta' xi haga li qed igawdi. L-imsemmi artikolu, ghalhekk, jittutela l-pussess tal-haga u mhux necessarjament ukoll il-propjeta' taghha. Il-kelma pussess, ghalhekk, tinkludi l-uzu jew dgawdija ta' dik il-haga."

Fl-appell **Il-Pulizija vs. Joseph Bongailas**, deciz fit-22 ta' Ottubru 2001 il-Qorti tal-Appell Kriminali qalet:-

"L-Artikolu 85 tal-Kodici Kriminali li jittratta dwar ir-ragion fattasi, bl-ewwel rekwizit tieghu, kjarament iqis bhal agir kriminali kull att ta' xi hadd li jfixkel lil xi haddiehor fil-pussess ta' xi haga li qed igawdi. L-imsemmi artikolu, ghalhekk, jittutela l-pussess tal-haga u mhux necessarjament ukoll il-propjeta' taghha. Il-kelma pussess, ghalhekk, tinkludi l-uzu jew dgawdija ta' dik il-haga.... Li hu importanti, ai fini ta' l-Artikolu 85 tal-Kap. 9, dejjem riferibbilment ghall-ewwel element kostituttiv tieghu huwa jekk effettivament sa dik in-nhar li sar dan l-allegat att ta' spoll mill-appellant, kellhomx il-kwerelanti l-pussess, ossija l-uzu u/jew id-dgawdija tal-fond in kwistjoni.

In **Il-Pulizija vs. John Vassallo**[17], this Court, differently presided held that: Taht l-Artikolu 85 tal-Kodici Kriminali ma hemm ebda bzonn illi jigi ppruvat xi element ta' pussess aktar sostanzjali minn hekk. Id-dicitura ta' l-artikolu hija cara u l-legislatur certament ried illi jigi evitat

[17] Presided by Mr. Justice Godwin Muscat Azzopardi on the 22nd March 1991.

kull tfixkil, hu ta' liema natura hu, anki fis-semplici pussess. Tali pussess jinkludi wkoll kif gie ripetutament deciz minn din il-Qorti, anke s-semplici drittijiet normalment kompetenti lill-persuni koncernati.

In another judgment **Il-Pulizija vs. John Dimech** it was held as follows: id-dispozizzjoni tal-ligi li tikkontempla r-reat ta' raggion fattasi hija ntiza biex il-privat li jippretendi xi drittijiet ma jissostitwix l-azzjoni tieghu ghal dak tat-tribunal meta jista' jirrikorri lejhom. Hi gusta jew le l-pretensjoni tieghu, hu ma jistax minn rajh jezercita dawk id-drittijiet li hu jippretendi li ghandu.[18]

Ikkunsidrat:

Il-Qorti ser tiskarta l-affidavit ta' PC 2031 Susan Muscat u d-dokument minnha redatt 10/POL/3857/2022 u dan minhabba li l-lok ta' fejn ittiehed il-gurament mhux indikat u dan skond gurisprudenza recenti fuq dan li tghid minghajr ebda tlaqlieq li l-lok fejn jinghata l-gurament irid ikun identifikabbli *ad validatem*.[19]

Ikkunsidrat:

Dwar il-kuntratt li gie ezebit mid-difensur tal-imputat a folio 134 et sequitur il-Qorti tinnota li dan il-kuntratt mhux iffirmat minn hadd u mhux vera kopja tal-original. Barra minn dan ma gie ezebit minn hadd waqt il-proceduri bil-gurament u dan kif tirrikjedi l-ligi fil-kamp

[18] Ikkwotati b'approvazzjoni fil-kawza **Il-Pulizija (Spettur Roderick Attard) vs Jesmond Seguna** deciza fit-3 ta' Frar 2023 minn din il-Qorti kif preseduta.

[19] **Il-Pulizija vs Pauline Agius Cassar** (App Nru. 2803/2022) u **Il-Pulizija vs Toussaint Azzopardi** (App. Nru. 1513/2024) decizi mill-Qorti tal-Appell Kriminali it-tnejn per Onorevoli Imhallef Consuelo Scerri Herrera.

kriminali u allura din il-Qorti ma tistax toqghod fuqu u b'hekk anki dan id-dokument ser jigi skartat ai fini ta' apprezzament ta' provi.[20]

Ikkunsidrat:

Il-Qorti m'ghandhiex ghalfejn tiddubita mix-xhieda moghtija minn Dylan Abela u Matthew Spiteri li l-propjeta' 81, Triq il-Mithna l-Qadima, Mosta hija fil-fatt taghhom u giet minnhom akkwistata minn ghand Anita Caruana, s-sid precedenti li kienet ghaddietilhom ukoll ic-cavetta tal-imsemmi fond ossija kamra u li huma kienu fil-pussess taghha fis-17 ta' Settembru 2022 kif ukoll fil-gimghat u x-xhur ta' qabel. Il-Qorti hija konvinta li malli sar il-bejgh tal-fond, is-sidien il-godda inghataw ic-cavetta tal-katnazz u li huma dahhlu fiz-zarbun tal-vendituri taghhom u huma biss kellhom f'dak il-punt access u pussess ghall-imsemmija propjeta'.

Illi mill-provi prodotti ma hemmx dubbju f'mohh il-Qorti mill-provi diretti u indiretti in atti li kien Joseph Galea li wahhal il-katnazz ghax ippretenda li l-fond *de quo* huwa tieghu. B'hekk kien Galea li ha l-ligi b'idejh u dan meta kien jaf li aktar kmieni dik is-sena l-fond ghadda ghand Abela u Spiteri. Infatti hu fetah kawza fl-2023 biex jasserixxi xi drittijiet li qed jippretendi li ghandu. Pero' jibqa' l-fatt li fis-17 ta' Settembru 2022 il-fond kien qed jigi irrangat u kien fil-pussess ta' Abela u Spiteri u meta pogga l-katnazz tieghu hu tellifhom milli jidhlu fih biex jaghmlu dawk ix-xogholijiet li riedu jaghmlu fih ghax fil-fatt kienu xtrawh!

[20] Folio 66 datat tas-seduta 10 ta' Jannar 2025. Ara f'dan is-sens x'qalet diversi drabi l-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kawzi: **Il-Pulizija vs Valentine Sciberras** (App. Nru. 244/2006) per Onorevoli Imhallef Joseph Galea Debono; **Il-Pulizija vs Raymond Azzopardi** (App. Nru. 215/2019) u **Il-Pulizija vs Anthony Debono** (App. Nru. 50/2015) it-tnejn per Onorevoli Imhallef Consuelo Scerri Herrera u **Il-Pulizija vs Andrew Bean et.** (App. Nru. 42/2014) per Onorevoli Imhallef Aaron Bugeja.

Konsegwentament, l-ewwel akkuza hija ampjament ippruvata fil-konfront tal-imputat Joseph Galea.

Ikkunsidrat:

Dwar it-tieni akkuza din il-Qorti ftit li xejn ghandha xi tghid. Ma jidhirx mill-atti li l-imputat Joseph Galea ta xi fastidju lil Abela u Spiteri u lanqas vice-versa. L-atti huma sajma minn dawk l-elementi li jridu jigi ippruvati fit-termini tal-artikolu 251A(1)(a)(b) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex din l-akkuza tirnexxi. Fix-xhieda taghhom Abela u Spiteri ma jghidu xejn dwar fastidju.

Isegwi ghalhekk li t-tieni akkuza ma tistax tirrizulta u b'hekk l-imputat ghandu jigi liberat minnha.

Decide:

Ghaldaqstant, ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti wara li rat l-Artikoli 85 u 251A(1)(a)(b) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta filwaqt illi issib lill-imputat **JOSEPH GALEA MHUX HATI** tat-tieni akkuza u qed tilliberah mit-tieni akkuza, il-Qorti qed issib lill-imputat **JOSEPH GALEA HATI** tal-ewwel akkuza u qed tikkundannah tlett xhur prigunerija li bl-applikazzjoni tal-artikolu 28A tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta qed jigu sospizi ghal tmintax (18)-il xahar mil-lum.

Inoltre, Il-Qorti qed tordna lill-hati sabiex inehhi l-katnazz tieghu fi zmien **24 siegha** minn meta din is-sentenza issir *res judicata* u jhalli l-fond numru 81, Triq il-Mithna il-Qadima, Mosta liberu minn kull ostaklu u tfixkil. Fin-nuqqas il-Qorti qed tawtorizza minn issa lis-Sinjuri Dylan Abela u Matthew Spiteri jnehhu l-katnazz u kull ingombru

iehor huma stess ghas-spejjez tal-imputat u dan fil-prezenza ta' ufficjal tal-pulizija.

Il-Qorti spjegat lill-hati din is-sentenza fi kliem car u semplici, kif ukoll l-obbligi tieghu taht l-istess u l-konsegwenzi jekk huwa ma jonorax l-istess.

Il-Qorti tordna li kopja ta' din is-sentenza tinghata lill-partijiet u li kopja tal-imsemmija sentenza titpogga fuq is-sistema online tal-Qrati minnufih.

Moghtija llum 11 t'April 2025 fil-bini tal-Qorti, f'Malta.

Dr. Monica Vella LL.D., M. Jur.
Magistrat

Annalise Mifsud
Deputat Registratur.